

สารสกัดจากน้ำเมือกหอยทาก

เมื่อพูดถึงข่าวสารในวงการเครื่องสำอางในขณะนี้ สารตัวหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมและมาแรงตัวหนึ่ง นั่นก็คือสารสกัดจากน้ำเมือกหอยทากซึ่งมีการโฆษณาถึงสรรพคุณต่าง ๆ ในด้านการชะลอความแก่ลดริ้วรอยต่าง ๆ ประวัติการใช้เมือกหอยทากได้เริ่มมีมานานพอสมควร

รูปที่ 1 หอยทากพันธุ์ Helix Aspersa Müller⁽¹⁾

ประวัติของเมือกหอยทาก

ปี ค.ศ. 1961 ในสเปนใช้เมือกหอยทากในการรักษาโรคมะเร็ง พบว่าทำให้เซลล์มะเร็งที่ฉายแสงแล้วฟื้นตัวเร็วขึ้น⁽³⁾ ต่อมาชาวชิลีชื่อ Dockendoorff Bascunan Fernando ที่ประกอบกิจการ ฟาร์มหอยทากพันธุ์ Helix Aspersa Müller หรือหอยทาก Achatina ที่ใช้ในการประกอบอาหารและส่งออกไปยัง ประเทศฝรั่งเศสเพื่อประกอบอาหารชั้นเลิศ การสังเกตเห็นหอยทากรักษาแผลถลอกที่เกิดจากตาข่ายใส่หอยทาก มันได้รักษาแผลอย่างรวดเร็ว ทั้งแผลที่ตัวและแผลที่เปลือก อีกทั้งมือของคณงานในฟาร์มยังมีความเนียนนุ่ม และรอยแผลเป็นที่เปื้อนมานานแล้วดูจางลง หรือ “หอยทากเอสคาโก” มีถิ่นกำเนิดจากทวีปยุโรป แต่ปัจจุบัน ฟาร์มเลี้ยงหอยทากถูกขยายไปยังประเทศต่าง ๆ เช่น ชิลี เกาหลี และญี่ปุ่น เนื่องจากประเทศเหล่านี้มี สภาพอากาศที่เหมาะสม ไม่หนาวจัดหรือร้อนจัด⁽⁴⁾ โดยปกติหอยทากจะผลิตเมือกขึ้นมาเพื่อช่วยในการเคลื่อนที่ ลดแรงเสียดทานเหมือนเป็นการปูพรมขณะเดิน ที่สำคัญเมือกที่ผลิตออกมาช่วยสมานแผลบนเนื้อเยื่อของมันเองที่เกิดการขูดขีดหรือเสียดสีกับพื้นผิวขรุขระ ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อเปลือกของหอยทากได้รับความเสียหายแตกออกหอยทากจะใช้น้ำเมือกที่ผลิตมาช่วยซ่อมแซมและสร้างเปลือกใหม่ให้ตัวเอง แสดงให้เห็นถึงพลังแห่งการฟื้นฟูของเมือกหอยทาก⁽⁴⁾

นักวิทยาศาสตร์ได้สกัดสารจากน้ำเมือกหอยทาก และได้นำไปศึกษาพบว่าผิวหอยทากและมนุษย์มี องค์ประกอบผิวคล้ายกันอย่างมาก ซึ่งการวิจัยพบว่าปริมาณคอลลาเจนและอีลาสตินของหอยทาก มี

ปริมาณคล้ายคลึงกับมนุษย์ เมื่อหอยทากเจอกับสภาวะที่ผิวของมันเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย มันจะผลิตเมือกที่จะเต็มไปด้วยสารต้านอนุมูลอิสระ สารต้านการอักเสบ สารปรับปรุงระบบภูมิคุ้มกัน เปปไทด์ เอนไซม์และสารติดต่อกับเซลล์ผิว

สารสกัดจากน้ำเมือกหอยทากประกอบไปด้วย น้ำ 95% และสารสำคัญต่าง ๆ ได้แก่

- อัลลันโทอิน (Allantoin) เป็นสารที่ช่วยในเรื่องการสร้างเซลล์ผิวใหม่ให้แข็งแรงกลับสู่สภาพปกติ เป็นสารที่ช่วยสับสუნและเร่งการแบ่งเซลล์ ช่วยในเรื่องการสมานแผลได้ดี เป็นสารต้านการอักเสบและระคายเคืองต่อผิว และยังช่วยเพิ่มปริมาณน้ำในเซลล์ผิวทำให้ผิวชุ่มชื้น ฟื้นฟูเซลล์ผิวที่เสื่อมสภาพ และลดริ้วรอยได้ดี พร้อมเร่งการผลิตเซลล์ผิวใหม่ อีกทั้งช่วยควบคุมความมัน
- คอลลาเจน (Collagen) ช่วยให้ผิวของเรามีความชุ่มชื้น เปล่งปลั่งมีน้ำมีนวล กระชับ เนียนเต่ง โดยจะทำหน้าที่คู่กับอีลาสติน
- อีลาสติน (Elastin) ช่วยในเรื่องของการเสริมสร้างซ่อมแซมเซลล์ผิว เพิ่มความสามารถในการผลิตคอลลาเจน อีลาสตินช่วยลดเลือนริ้วรอย ช่วยให้ผิวแข็งแรงชุ่มชื้น และกระชับรูขุมขน
- สารปฏิชีวนะธรรมชาติ (Natural antibiotics) ซึ่งจะช่วยต้านเชื้อจุลินทรีย์ทุกชนิด
- ไกลโคลิก แอซิด (Glycolic acid) เป็นสารสำคัญที่สามารถแทรกซึมเข้าชั้นผิวหนังได้ดี ช่วยเร่งการสังเคราะห์คอลลาเจนในชั้นผิวหนัง ช่วยในการผลัดเซลล์ผิวเก่า ลดจุดต่างดำ รอยแผลเป็นที่เกิดจากสิว
- องค์ประกอบส่วนที่เป็นกาเวเนียม เมื่อนำมาวิจัยพบว่าประกอบไปด้วยโปรตีนชนิด "glue proteins" ที่เข้มข้น ซึ่งโปรตีนชนิดนี้นับว่าสำคัญในการใช้ประโยชน์ทางการรักษา

Glycolic acid, Allantoin, Collagen, Elastin, Mucopolysaccharide และ Hyaluronic acid ให้ความชุ่มชื้นแก่ผิว ช่วยลดเลือนริ้วรอย รอยแผลเป็นจากสิว และเพิ่มความเต่งตึงของผิว⁽⁵⁾

ในเมือกหอยทากทางซีสส์จะประกอบด้วยส่วนผสมหลากหลายชนิด เช่น Allantoin (ช่วยลดการระคายเคือง), Collagen (ช่วยเสริมสร้างคอลลาเจนของผิว), Elastin (ช่วยเสริมสร้างการยืดหยุ่นของผิว),

Glycolic acid (ช่วยผลัดเซลล์ผิวอย่างอ่อน ๆ), Antibiotic peptides (ช่วยลดการระคายเคือง ลดการอักเสบของผิว) และวิตามินต่าง ๆ

จากการศึกษาเมื่อหอยทากเมื่ออยู่ร่วมกับ Chondroitin sulfate ซึ่งมีคุณสมบัติในการสร้างและเพิ่มพลังให้แก่ผิว⁽⁶⁾

ในประเทศเกาหลีมีการนำเมือกหอยทากมาสกัดเอาเฉพาะสารที่มีประโยชน์ต่อผิว จึงได้ครีมหอยทาก เนื้อครีมละเอียด มีกลิ่นหอมอีกด้วย ซึ่งผ่านการรับรองจาก U.S. FDA (U.S. Food and Drug Administration)⁽³⁾

รูปที่ 2 การใช้เมือกหอยทากช่วยรักษาสิว รอยแตกกลาย รอยแผล และผิวที่ถูกทำร้ายจากแสงแดด

ประโยชน์ทางการแพทย์และเครื่องสำอาง⁽¹⁻²⁾

1. รักษาแผลไฟไหม้ ในปี ค.ศ. 2009 มีงานวิจัยพบผลการทดสอบในคนไข้แผลไฟไหม้ (skin burns) ว่า คนไข้ที่ใช้ทาครีมผสมน้ำเมือกหอยทากวันละ 2 ครั้งทุกวัน ทำให้แผลหายภายใน 14 วัน
2. เป็นยาชาเฉพาะที่ พบว่าน้ำเมือกหอยทากยังมีคุณสมบัติช่วยให้บาดแผลที่ผิวหนังไม่เจ็บ ไม่ทรมาน เพราะมีคุณสมบัติเป็นยาชาเฉพาะที่อีกด้วย ซึ่งคุณสมบัตินี้พบได้ในน้ำเมือกของหอยหลายชนิด เช่น หอยทากทะเล (Sea snail)
3. ยาสมานแผล มีการทดลองกับกระต่ายพบว่าน้ำเมือกหอยทากช่วยสมานแผลที่ผิวหนังได้รวดเร็ว ภายในระยะเวลาอันสั้น
4. ยารักษาทางเดินหายใจ แก้กัดจมูก มีงานวิจัยที่พบว่าน้ำเมือกหอยทากช่วยกระตุ้นให้กล้ามเนื้อทางเดินหายใจผ่อนคลาย ทำให้หายใจโล่ง ในประเทศอิตาลีมีการเตรียมเป็นตำรับยาน้ำเชื่อม เพื่อแก้ไอ และแก้คัดจมูก

5. บำรุงผิว สถาบันวิจัยหลายแห่งได้ทำการทดลองในห้องปฏิบัติการ พิสูจน์ได้ว่าน้ำเมือกหอยทากสามารถกระตุ้นการสังเคราะห์คอลลาเจนและอีลาสตินในชั้นผิวหนัง และกระตุ้นการสร้างเซลล์ใหม่ให้ผิวหนัง ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญในการบำรุงผิวหนังให้เต่งตึง แต่คุณสมบัติดังกล่าวในทางการทดลอง ไม่สามารถระบุได้ว่าน้ำเมือกหอยทากสกัดที่ผสมในครีมบำรุงผิว จะให้ผลได้ดีแค่ไหน ทั้งนี้ผลดีทั้งหมดเกิดจากน้ำเมือกสดเท่านั้น แต่ไม่มีการทดสอบกับครีมหอยทากแต่ประการใด
6. เมือกหอยทากช่วยรักษาสิว รอยแตกลาย รอยแผล และผิวที่ถูกทำร้ายจากแสงแดด

เอกสารอ้างอิง

1. พิมพ์พรรณ พิทยานุกุล. น้ำเมือกหอยทาก กับคุณสมบัติในทางยาและเครื่องสำอาง.
<http://www.pharmacy.mahidol.ac.th/th/knowledge/article/276/น้ำเมือกหอยทาก-ยา-เครื่องสำอาง/>
2. Dimosthenis Tsoutsos, Despoina Kakagia, Konstantinos Tamparopoulos. The efficacy of Helix Aspersa Müller extract in the healing of partial thickness burns: A novel treatment for open burn management protocols. Journal of Dermatological Treatment. Vol. 20, Iss. 4, 2009. <http://www.pergusa.com/image/data/greece.pdf>
3. Maxx Snail Plus เลือกหอยทากพันธุ์ Achatina พิเศษอย่างไร.
<https://sites.google.com/site/maxxsnailplusplus/>
4. เมือกหอยทาก (Snail Slime). <http://mareeyabeauty.com/knowledge-detail.php?id=5>
5. ครีมหอยทาก ทำมาจากหอยทาก?.
http://bhmaker.co.th/index.php?route=nany/article&article_id=26
6. เมือกหอยทาก มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า Helix Aspersa Müller Glycoconjugates.
<http://www.pimpmychat.com/2015/05/24/เมือกหอยทาก-มีชื่อทางวิทยาศาสตร์/>